

پیام رهبری به مناسب اربعین شهدای جنگ

رهبری به مناسبت اربعین شهادت جمعی از هم‌میهنان، سرداران و دانشمندان برجسته هسته‌ای پیامی داده‌اند. در این پیام آمده است: «ملت سرافراز ایران! چهارمین روز شهادت جمعی از هم‌میهنان عزیزمان، که در میان آنان سرداران با کفایت نظامی و دانشمندان برجسته‌ی هسته‌ای بودند، فرا رسید. این ضربه را گروه حاکم خبیث و جنایتکار صهیونی که دشمن رذل و عنود ملت ایران است وارد آورد. بی‌شک فقدان فرماندهانی چون شهیدان باقری و سلامی و رشید و حاجی‌زاده و شادمانی و دیگر نظامیان، و دانشمندانی چون شهیدان طهرانچی و عباسی و دیگر دانشمندان، برای هر ملتی سنگین است. اما دشمن ابله و کوتاه‌بین به هدف خود نرسید. آینده نشان خواهد داد که هر دو حرکت نظامی و علمی شتابنده‌تر از گذشته به سمت افقهای بلندپیش خواهد رفت انشاء الله. شهیدان ما خود راهی را برگزیده بودند که گمان دستیابی به مرتبه‌ی والای شهادت در آن کم نبود و سرانجام به آنچه آرزوی همه‌ی فداکاران است رسیدند؛ بر آنان گوارا باد؛ امانا گوازی آن برای ملت ایران به‌ویژه خانواده‌های شهیدان و به‌ویژه کسانی که آنان را از نزدیک می‌شناختند سخت و تلخ و سنگین است.

در این حادثه نقاط درخشانی را نیز به‌روشنی می‌توان دید. اولاً تحمیل و صیوری و استحکام روحیه‌ی بازماندگان که در نوع خود جز در تحولات جمهوری اسلامی ایران دیده نشده است. ثانیاً استقامت و ثبات دستگاه‌های زیر امر شهیدان، که نگذاشتند این ضربه‌ی سنگین، فرصت‌ها را سلب و در حرکت آنان وقفه ایجاد کند. و ثالثاً شکوه و پایداری معجزه‌آسای ملت ایران که در اتحاد و استحکام روحی و عزم راسخ آنان بر ایستادگی یکپارچه در میدان به ظهور رسید. ایران اسلامی در این حادثه یک بار دیگر استواری بنیان خود را نشان داد. دشمنان ایران آهن سرد می‌کوبند.

ایران اسلامی به توفیق الهی روز به روز قوی‌تر خواهد شد باذن الله، مهم آن است که ما از این حقیقت، و از تکلیفی که از سوی آن بر دوش ماست غفلت نکنیم. حفظ اتحاد ملی و وظیفه‌ی یکپاکی ما است. شتاب لازم در پیشرفت دانش و فناوری در همه‌ی بخش‌ها و وظیفه‌ی نخبگان علمی است. حفظ عزت و آبروی کشور و ملت، تکلیف بی‌امغاض گویندگان و قلم‌زنان است. مجهز کردن روزافزون کشور با ابزارهای حراست از امنیت و استقلال ملی، و وظیفه‌ی فرماندهان نظامی است. جدیت و پیگیری و به نتیجه رساندن کارهای کشور وظیفه‌ی همه‌ی دستگاه‌های مسئول اجرائی است. هدایت معنوی و نورانی کردن دلها و توصیه به صبر و سکینه و ثبات مردمی و وظیفه‌ی حضرات روحانی است و حفظ شور و شوق و شعور انقلابی و وظیفه‌ی یکپاکی ما و به‌ویژه جوانان است. خدای عزیز رحیم همگان را موفق بدارد. درود بر ملت ایران و سلام بر جوانان شهید، بر بانوان و کودکان شهید، و بر همه‌ی شهیدان و داغداران آنان.»

همه حتی منتقدان خارج از کشور هم آمدند

سیدمحمدحسن ابوترابی فرد، امام جمعه تهران در خطبه‌های نماز جمعه این هفته گفت: «از ساعات نخست تهاجم دشمن، عالی‌ترین سطح از وحدت ملی، پیوند مستحکم ملت، حاکمیت و سرزمین شکل گرفت. ملت ایران باشکوه‌ترین وحدت ملی و انسجام اجتماعی را خلق کرد.» وی در ادامه افزود: «همه آمدند، پشت به پشت یکدیگر در کنار مام وطن روبروی همه قدرت‌های سلطه‌گر ایستادند و نشان دادند فرزندان میهن نماد رحمت، عطف، محبت و گذشت نسبت به یکدیگر و نماد شدت و صلابت و مقاومت در برابر دشمن می‌باشند.» امام جمعه تهران با اشاره به اینکه «همه آمدند همه اقشار و طیف‌های سیاسی، حتی بسیاری از منتقدان خارج از کشور آمدند و ساخت ذهنی، آرایش روانی، شجاعت و اراده ملت بزرگ ایران را به نمایش گذارند» تصریح کرد: «مداقت، سلامت و درایت ریاست محترم جمهور و رؤسای قوا موجب گردید امروز شاهد یکی از عالی‌ترین سطوح همبستگی و انسجام در ارکان حاکمیت باشیم.»

نظر خواهی

در مسیر اصلاحات گام به گام

بررسی جلسه دیدار مسعود پزشکیان، رئیس جمهوری و جبهه اصلاحات

رفتارشان مطرح می‌شد و همه از همراهی اصلاح‌طلبان و بخش‌هایی از اپوزیسیون که معمولاً بابتی‌مهری روبه‌رو بودند، تقدیر می‌کردند و این تلاش برای ایجاد انسجام و اتحاد را می‌ستودند. البته سایر جریان‌ها جمله اول برایشان جذاب‌تر بود و به آن اشاره داشتند. اینکه رئیس‌جمهوری از گفت‌وگو با اپوزیسیون و آمادگی برای آن سخن گفته است؛ موضوعی که قطعاً طی همه این سال‌ها مورد توجه بسیاری از تحلیلگران بود و ضرورت توجه به آن را گوشزد می‌کردند. چه آنجا که افزایش جمعیت این اپوزیسیون را از دست دادن سرمایه‌های کشور می‌دانستند و چه آنجا که به تهدیدهای این بخش از جمعیت ایرانی که در خارج و داخل کشور شکل گرفته می‌پرداختند و در این راستا به تحلیل و بیان پیشنهادات مشغول می‌شدند. البته بخشی از همین اپوزیسیون در روزهای جنگ ایران و اسرائیل سنگ تمام گذاشتند و در کنار ایران و مردم ایران به این تجاوز اعتراض کردند و بر همگان ثابت شد که

رفتارشان مطرح می‌شد و همه از همراهی اصلاح‌طلبان و بخش‌هایی از اپوزیسیون که معمولاً بابتی‌مهری روبه‌رو بودند، تقدیر می‌کردند و این تلاش برای ایجاد انسجام و اتحاد را می‌ستودند. البته سایر جریان‌ها جمله اول برایشان جذاب‌تر بود و به آن اشاره داشتند. اینکه رئیس‌جمهوری از گفت‌وگو با اپوزیسیون و آمادگی برای آن سخن گفته است؛ موضوعی که قطعاً طی همه این سال‌ها مورد توجه بسیاری از تحلیلگران بود و ضرورت توجه به آن را گوشزد می‌کردند. چه آنجا که افزایش جمعیت این اپوزیسیون را از دست دادن سرمایه‌های کشور می‌دانستند و چه آنجا که به تهدیدهای این بخش از جمعیت ایرانی که در خارج و داخل کشور شکل گرفته می‌پرداختند و در این راستا به تحلیل و بیان پیشنهادات مشغول می‌شدند. البته بخشی از همین اپوزیسیون در روزهای جنگ ایران و اسرائیل سنگ تمام گذاشتند و در کنار ایران و مردم ایران به این تجاوز اعتراض کردند و بر همگان ثابت شد که

گروه سیاست: «امروز حتی آمادگی داریم بر مبنای انصاف و عدالت با اپوزیسیون نیز گفت‌وگو کنیم»، «در نشست امروز با اعضای جبهه اصلاحات ضمن شنیدن نظرات دوستان، به لزوم برهیز از طرح مسائل تفرقه‌برانگیز تاکید کردم.» این دو جمله که یکی از متن سخنرانی مسعود پزشکیان، رئیس‌جمهوری در دیدار با اعضای جبهه اصلاحات و دیگری متن توثیت‌شده در حساب کاربری او در شبکه اجتماعی ایکس دربارۀ جلسه مذکور بود؛ در روزهای اخیر مورد توجه قرار گرفت. برخی در جریان اصولگرا توثیت پزشکیان را دستمایه همه‌به اصلاح‌طلبان قرار دادند؛ مثلاً روزنامه جوان آن را به عنوان انتقاد رئیس‌جمهوری از اصلاح‌طلبان و رویکرد آنها دانست و با همین دستفرمان برخی در این جریان استنباط کردند که منظور رئیس‌جمهوری این بود که اصلاح‌طلبان تفرقه‌انگیزی می‌کنند؛ نقدی که حداقل در روزهای جنگ ۱۲ روزه و پس از آن معمولاً به تندر و ه‌های اصولگرا وارد بود و نسبت به آنها، سخنان و

چندی پیش جلسه جبهه اصلاحات با رئیس‌جمهوری برگزار شد. پزشکیان بعد از این جلسه، در توثیتی بر این تاکید داشته که از «طرح موضوعات تفرقه‌انگیز اجتناب کنید». حالا برخی اصولگرایان چنین گفتند که این به مطالبات و نظرات مطرح‌شده از سوی اصلاح‌طلبان در این جلسه بر می‌گردد. در این جلسه از سوی اصلاح‌طلبان چه مطالباتی مطرح شد و تحلیل‌تان از این توثیت رئیس‌جمهور بعد از جلسه چیست؟

به تحولات اخیر منطقه، ایران بایستی در کنار دیگر کشورهای منطقه مانند عربستان، مصر، ترکیه و سایر کشورهای سنی کند با یک رویکرد و استراتژی مشترک در مقابل سیاست توسعه‌طلبی و جنایات رژیم صهیونیستی بایستد. رئیس و اعضای جبهه اصلاحات همچنین از دولت آقای پزشکیان و کابینه وی به دلیل اقدامات قابل قبولی که در مدیریت امور کشور در جنگ دوازده روزه داشتند، اعم از تامین مایحتاج ضروری، کالاهای اساسی، امنیت داخلی و در کنار مردم قرار گرفتن مجموعه دولت تشکر کرد. از منظر مبنای نظری توثیت آقای پزشکیان مبنی بر اینکه اصلاحات یک فرایند تدریجی است، درست است و آن را قبول دارم، اما واقعیت این است که در برخی از زمینه‌ها و رویکردها، ماترجه چندین دهه سیاست‌گذاری گذشته را پیش روی خود داریم و آنها برای ما عبرت هستند و از سویی برای تعداد معدودی از انتخاب‌ها و تصمیم‌های بسیار مهم زمان نداریم، لذا انجام تغییرات بنیادین در سیاست‌گذاری‌ها، راهبردها، رویکردها و رفتارهای گذشته‌ای که منجر به این وضعیت ایران شده است نیاز به زمان ندارد چون زمان مورد نظر در این خصوص را در گذشته تجربه کردیم.

افشین حبیب‌زاده: درباره موضوعات متنوعی حرف زده شد. شاید یکی از مهمترین مسائلی که مطرح شد، این بود که مردم در طول این جنگ ۱۲ روزه، با حفظ انسجام خودشان و حمایت از تمامیت ارضی کشور، توانستند خود بر خشدند. به نوعی می‌توان تعبیر کرد به اینکه پیروز جنگ ۱۲ روزه مردم بودند. منتهای بحثی که مطرح بود، این بود که هیچ گروهی اجازه ندارد که این انسجام مردم و رفتاری که مردم نشان دادند را به نفع خودش مصادره کند. این انسجام، به این معنا نیست که مردم مطالباتی که در حوزه‌های مختلف قبل از جنگ داشتند را نداشته باشند. آن مطالبات وجود دارد و مردم خواستار تغییرات جدی هستند. مانمی‌توانیم این دو مسئله را در هم ادغام کنیم؛ یکی را به نفع یکی دیگر چشم‌پوشی کنیم، نکته دیگری که مطرح شد، بحث پیرامون زندانیان سیاسی بود و این موضوع عنوان شد که عفو داده شود. در حوزه بین الملل هم خواستار این بودند که مذاکرات جدی گرفته شود و دستگاه دیپلماسی تمام‌توان خود را برای جلوگیری از به کار افتادن مکانیزم ماشه به کار بگیرد تا اینکه ما وارد چالش‌های جدی‌تر و بیش‌تری نشویم. به نظر می‌رسد برداشتی که دکتر پزشکیان از مطالبات داشتند این بود که احزاب در خواست تعجیل دارند و فکر می‌کنند که زمان در حال گذر است و این گذر زمان شاید به نفع منافع ملی ما نباشد و باید سریع‌تر اقداماتی را انجام داد. آقای پزشکیان هم در صحبت‌هایشان گفتند اصلاحات چیزی نیست که بتوان در یکی دو سال انجام داد، به کارهایی هم که انجام شده اشاره‌ای داشتند. برداشت من از توثیتی که زدند این بود که باید فرصت داده شود تا دولت بتواند اینها را به نتیجه برساند. یکی از موضوعات مهم دیگر که از آقای رئیس‌جمهور در حوزه اصلاحات داخلی خواسته شد و من آن را مطرح کردم، بحث توازن قدرت بین مردم و حاکمیت است. به نظر می‌رسد ما هر قدر بیشتر به این مسئله توجه کنیم و فرهنگ سیاسی‌مان را به سمتی ببریم که مردم بتوانند آزادانه مطالباتشان را مطرح کنند و توان پیگیری آن مطالبات را داشته باشند و بیشتر به گروه‌ها و تشکل‌ها توجه شود، ما گام مهم و بزرگی را بر خواهیم داشت.

همچنین منتخب مردم، باید شکاف دولت - ملت و فاصله‌ای که بین مردم و حکومت ایجاد شده است را با رویکرد بهره‌گیری از اجماع نخبگانی و تقویت و کمک گرفتن از جامعه مدنی ترمیم کنند. تبیین شد که خسارات عظیمی که طی چندین دهه گذشته وارد شده است و شاهد این وضعیت هستیم عموماً به دلیل حذف و تسویه گسترده آگاترین و کارآمدترین نیروها و ظرفیت‌های علمی، کارشناسی، اجرایی و امنیتی از اکثر بخش‌های نظام حکمرانی و بخش‌های اجرایی، علمی و اطلاعاتی کشور بوده است و بایستی ایشان با حاکمیت این روندها تغییر دهند.

محور بعدی رویکرد مردم ایران در ایام جنگ بود. مطرح شد که با وجود آنکه رژیم جنایتکار اسرائیل نسبت به دلخوری‌های مردم از حکومت حساب باز کرده بود، اما مردم باور داشتند که این جنایت هم ناجوانمردانه و هم ناجایق است؛ به‌ویژه در شرایطی که نظام سیاسی کشور تصمیم گرفته بود با غربی‌ها و ایالات متحده مذاکره کند و در حین مذاکره این جنایت رخ داد و ملت ایران در کنار منتقدین نظام سیاسی اعم از داخل و خارج از کشور، در کنار ایران و ایرانی و نظام سیاسی ایران ایستادند. مطالبه اکثر اعضای جبهه اصلاحات معطوف بر این بود که همراهی ویژه ملت را ارج نهند و به ارکان حکومت تفهیم کنند که چنانچه با انجام تغییرات بنیادین این رویکردها و سیاست‌گذاری‌ها تغییر نکند، ممکن است این همراهی نخبه‌انه در این سطح گسترده همیشگی نباشد. این بحث مطرح شد که اکنون زمان آشتی ملی است و تاکید شد اشاره مقام معظم رهبری به اینکه سرود «ای ایران» خوانده شود، مفهومی بسیار عمیق دارد و باید این مفهوم در مجموعه سیاست‌های نظام جاری و ساری شود. یکی از نکات مهم دیگر مطرح‌وه اعضای جبهه اصلاحات ایران این بود که جنگ دوازده روزه بیشتر از همیشه نشان داد که مجموعه ساختار گزینش کشور، گزینش‌های چندلایه و معطوف به خودی و غیر خودی کردن شهروندان ایرانی با معیارهای موجود نهنتنها مانع از حضور نفوذی‌ها نشد، بلکه به دلیل این شاخص‌های بی‌مناوبی پایه شاهد نفوذ بسیار گسترده در سطوح مختلف نظام تصمیم‌گیری کشور هستیم و خواهان این هستیم که این روند اصلاح شود. یک مطالبه محوری دیگر این بود که بیش از هر زمانی باید شاهد وحدت فرماندهی دیپلماسی در کشور باشیم و اعلام شد یکی از عوامل بسیار زیانبار در سطح دیپلماسی و جهان، خارج شدن فرماندهی سیاست خارجی از دستگاه دیپلماسی رسمی کشور است و مداخلات و نقش آفرینی نهادهای غیرمستول در سیاست خارجی باعث این رویکرد عدم تعامل با دنیا شده است. از آقای رئیس‌جمهور خواست شد به عنوان رئیس شورای عالی امنیت ملی این مسئله را به جایگاه اصلی خود بازگردانند و وحدت فرماندهی دیپلماسی کشور را رقم بزنند. موضوع دیگر پیشنهاد شده در این بسته درباره راهبردهای توسعه بود؛ اینکه ایران باید راهبرد توسعه همه‌جانبه را به جای راهبرد بقا و سستیز روی میز بگذارد و مذاکره با آمریکا و کشورهای اروپایی را با توجه به خطراتی که ناشی از مکانیزم ماشه بر کشور ما ممکن است تحمیل شود، پیش ببرد و تضمین‌های امنیتی لازم را اتخاذ کند. یکی از موضوعات دیگر، در وضعیتی که ماهیت رژیم صهیونیستی بیش از همیشه مشخص شده است و محرز است که ثبات را در هیچ‌یک از کشورهای منطقه نمی‌خواهد، با توجه

محمد سالاری:

من معتقدم با توجه به رویکردهای آقای پزشکیان از زمان تبلیغات ریاست جمهوری و پس از آن؛ آنگونه که صحبت و عمل کرده‌اند، بحث ایشان بر این است که در فضای داخل و خارج نباید دعوا کنیم. در نتیجه کسی که مبتنی بر چنین مبانی‌ای فکر می‌کند گفت‌وگورا لازمه زندگی می‌داند و لذا گفت‌وگو با اپوزیسیون نظام سیاسی کشور هم اگر مبتنی بر منافع ملی باشد مندرع رئیس‌جمهور بوده و در قاموس مبانی نظری اصلاح‌طلبی می‌گنجد

صادق نوروزی: جبهه اصلاحات در ملاقات با رئیس‌جمهور بر روی وضعیت کشور تاکید و با توجه به مشکلات موجود پیشنهاداتی را مطرح و از ایشان خواسته است در جهت رفع مشکلات و برآورده کردن خواست مردم اقدام کند. با توجه به حمله اسرائیل و وضعیت موجود در کشور تاکید جبهه اصلاحات بر این بود که باید در سیاست‌های گذشته تجدیدنظر صورت گیرد؛ چرا که مردم بعد از حمله اسرائیل تر جیح دادند با دولت و حاکمیت همکاری کنند و صورانه شرایط را تحمل کنند. مردم تلاش کردند وحدت حفظ شود در نتیجه باید به خواسته‌های آنها توجه بیشتری شود. اعضای جبهه اصلاحات تاکید کردند که رئیس‌جمهور باید برای حل مشکلات قاطع‌تر عمل کند. رئیس‌جمهور نیز پس از گوش دادن به صحبت‌ها گفتند آنها را قبول دارند، اما مشکلات زیاد است و در برابر آنها باید صبر و تحمل داشته باشیم چرا که یک شبه حل نمی‌شود و زمانبر است. ایشان اشاره کردند تاکنون هم اقداماتی را انجام داده‌اند اما کافی نیست. این موضوع از منظری درست است. همیشه معتقد بوده‌ایم که اصلاحات امری طولانی است و باید قدم به قدم و قانونمند انجام شود. در دوران آقای خاتمی نیز که مبدع اصلاحات است، معتقد بودند که زمانبر بودن امر اصلاحات طبیعی است. اکنون اما با توجه به مسائلی که در سیاست خارجی داریم، پیشنهاد اصلاح‌طلبان این بود که باید از طریق گفت‌وگو و مذاکره با آمریکا مسائل سیاست خارجی را حل کرد. از طرفی با تندروی‌هایی که عده‌ای انجام می‌دهند و بر طیل جنگ می‌کوبند اینگونه نمی‌توان به راه حل رسید و با ادبیاتی که تندر وها در پیش گرفته‌اند، مانع حل مشکلات می‌شوند.

محمد سالاری: جبهه اصلاحات ایران با توجه به نگرانی‌های جدی که در خصوص وضعیت کشور دارد، در خواست برگزاری اولین جلسه بعد از جنگ دوازده روزه با رئیس‌جمهور را داشت که چندی پیش برگزار شد. در این جلسه بسته سیاستی مبتنی بر مجموعه‌ای از راهکارها در حوزه‌های مختلف برای برپون رفت از وضعیت کنونی به رئیس‌جمهور ارائه شد که محورهای اصلی آن در این جلسه توسط رئیس‌جمهور جبهه اصلاحات مطرح شد. مجموعه‌ای از مطالبات جدی و بنیادین که در این جلسه از سوی اعضا مطرح شد، از جمله ضرورت ثبت جنایات اسرائیل و رسیدگی فوری به خسارت دیدگانی بود که جان و مال آنها در این جنگ از دست رفته، ضرورت خروج مدیریت کشور از این وضعیت، تصمیمی در خصوص ادامه روندهای گذشته و اتخاذ رویه‌های جدید، اتخاذ راهبرد توسعه‌پذیر در مقابل راهبرد توسعه‌گریز چرا که امروز و در این مقطع زمانی در نظامات تصمیم‌گیری کشور زمان انتخاب‌ها و تصمیمات بسیار سخت و شجاعانه فرا رسیده است و هر گونه رفتار و تصمیمی که ارکان حکومت و دولت در زمینه حکمرانی اتخاذ می‌کنند، یقیناً آیندگان، آنان را خیلی دقیق و حتی بی‌رحمانه قضاوت می‌کنند. مطرح شد که تصمیمات این روزهای ایران در سرنوشت ایران و ایرانیان تعیین‌کننده است. محور بعدی که مورد توجه و مطالبه جدی اعضای جبهه اصلاحات بود، شکاف دولت - ملت بود. به آقای رئیس‌جمهور اذکار داده شد با توجه به جایگاهی که به عنوان نفر دوم کشور دارند و رئیس شورای عالی امنیت ملی هستند،